

نامه‌های رسیده

کمبود خیلی کم بود

روی عادت قدیم، همراه با حال و هوای نوروز بوی کنفرانس ریاضی به مشام می‌رسد. زیرا حتماً به خاطر داریم که کنفرانس‌های ریاضی در تعطیلات نوروز برگزار می‌شد و اولین آن در فروردین ماه یک‌هزار و سیصد و چهل نه در دانشگاه شیراز بود. به‌طور طبیعی حال و هوای کنفرانس، کنفرانس‌های قبلی را در ذهن تداعی می‌کند. نزدیکترین کنفرانسی که پشت سر گذاشته‌ایم چهل و دومین آن، در دانشگاه حضرت ولی عصر (عج) برگزار شد. آری روزهای ۱۴ تا ۱۷ شهریور یک‌هزار و سیصد و نود جامعه ریاضی ایران میهمان بخش ریاضی دانشگاه ولی عصر بودند. همه اذعان دارند که در کنفرانس مذکور کمبود خیلی کم بود. باید به عزیزان حاشیه کویر خسته نباشید بگوییم و بگوییم که دلتان دریائی است، زحمت کشیده بودید، مانند زمین‌هایتان، خاکی، کم‌توقع، بی‌ادعا، پرکار و پرثمر.

جلسات کمیته علمی مرتب و به‌موقع برگزار گردید. داوری مقالات توسط بیش از پنجاه نفر از همکاران عزیز از دانشگاه‌های مختلف به‌خوبی انجام شد. چاپ و تهیه مقالات پذیرفته شده عالی و اطلاع‌رسانی خیلی خوب بود. ندیدیم کسی که در مورد اسکان مشکلی داشته باشد. همکاران می‌فرمودند که پس از مستقر شدن در محل اسکان، در صورتی که نیازی احساس می‌شد با اطلاع دادن به مسئولین محترم فوری آن نیاز برطرف می‌گردید. در مورد تغذیه دوستان می‌فرمودند ما شکم پرست نیستیم ولی همین که دو نوع غذا تهیه می‌کردند دلیل بر میهمان‌نوازی آن‌ها و عزیز داشتن میهمان‌ها بود که این خود سنتی حسنه و ابراهیمی است. مجمع عمومی انجمن ریاضی و سایر جلسات و میزگردها با مدیریت مسئولین کنفرانس و همکاری عزیزان از سایر دانشگاه‌ها به‌خوبی برگزار گردید. سرویس‌های ایاب و ذهاب و سایر خدماتی که می‌بایستی ارائه می‌شد همه و همه عالی بود، رد پای زحمات شبانه‌روزی همکاران در کمیته اجرایی ما را هدایت می‌کرد به نقطه‌ای که تشخیص می‌دادیم عزیزان وظائفشان را با عشق، صفا و صداقت انجام داده‌اند. در عمل نشان دادند که:

بشوی اوراق اگر هم درس مائی

که علم عشق در دفتر نباشد (حافظ)

البته کنفرانس چهل و دوم، اشکالاتی هم داشت و آن این‌که وظائف همکاران عزیز در دانشگاه تبریز که باید کنفرانس چهل و سوم را برگزار کنند سنگین‌تر کرد که کوشش کنند و کار را به‌نحوی بهتر انجام دهند تا مقبول افتد زیرا به‌قول معروف:

دلی که حور بهشتی ربود و یغما کرد

کی الطاف کند بر بستان یغمائی

نکته آخر این‌که اگر کنفرانس چهل و دوم به شکل دیگری برگزار می‌شد حقیر طوری دیگر می‌نوشتیم. مثلاً سالی در جایی در

تلفی می‌شود و می‌تواند به صورت‌بندی هایزنبرگ از مکانیک کوانتومی برگردد. او ریاضی‌دان پرکاری بود و تا اواخر عمر هم‌چنان به ریاضی ورزی ادامه داد. اکتشافات شگفت‌آور زیادی عرضه کرد. در دهه‌های ۸۰ و ۹۰ میلادی دو حوزه جدید در تحقیقات ریاضی، یعنی سیستم‌های ضربی و نیم‌گروه‌های یک پارامتری از خودریختی‌ها روی جبرهای فن نویمان را معرفی کرد که در آن با ایده‌های بسیار اصیل و نوآورانه ریاضیاتی به ظاهر مجرد را در محاسبات مؤثر و مهمی در فیزیک کوانتومی مربوط نمود. بیل عاشق موسیقی جاز و فیلم بود. ۲۶ سال با همسر دومش، لی آن کاسکوتاس به همراه دو پسرش جف و رابرت از ازدواج قبلی زندگی کرد. همه او را عزیزی از دست رفته می‌پندارند، ریاضی‌دانانی که با او کار کردند، از وی آموختند و الهام گرفتند. روحش شاد.

منبع:

پایگاه انجمن ریاضی آمریکا <http://www.ams.org>

ترجمه: محمد صالح مصلحیان

دانشگاه فردوسی مشهد

★ ★ ★

اطلاعیه

شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران تصویب کرده است که محل ثابتی برای دبیرخانه انجمن خریداری نماید. از کلیه اعضای انجمن ریاضی (داخلی - خارجی) درخواست می‌شود که کمک‌های مالی خود را (به‌صورت هدیه) به حساب پس‌انداز سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ۸۱۶۱/۲۴۰۹۹ بانک مسکن شعبه میدان ولی عصر تهران کد ۲۱۷۱ واریز نمایند و رسید آن را به دبیرخانه انجمن ریاضی ایران ارسال نمایند و لازم به ذکر است با توجه به آمادگی تعدادی از خیرین جهت خرید مسکن برای انجمن، افزایش مبلغ فوق در حساب پس‌انداز اعلام شده، باعث تسریع این امر خواهد شد. در ضمن در هر شماره خبرنامه، از حامیان مالی انجمن، قدردانی خواهد شد.

دانشگاه کردستان

پیشنهاد تصویب ساعات عملی تدریس نرم‌افزاری و برنامه‌نویسی
برای دانشجویان رشته ریاضیات و کاربردها

از آن‌جا که کارشناسان و متخصصین رشته ریاضی جز نادرترین فارغ‌التحصیلان دانشگاهی خواهند بود که آماده ورود به دوره‌های پژوهشی مستقل ریاضی و همچنین مشارکت و همکاری با پروژه‌های سایر رشته‌های علوم مهندسی می‌باشند، لذا رعایت دقیق و کامل موارد مهم در امر آموزش دانشجویان این دوره‌ها در ایفای نقش آن‌ها در جامعه و به تبع آن دریافتن شغل مناسب بسیار مؤثر می‌باشد. تصویب و راه‌اندازی دوره کارشناسی ریاضیات و کاربردها، تلاشی بود برای پاسخ به دغدغه‌هایی که هریک به نوبه خود لزوم بازنگری و به‌روزرسانی بخش‌های مختلف دروس و سرفصل‌های دوره کارشناسی ریاضی (منطبق با نیازهای روز) را گوش زد می‌نمودند. به دنبال آن، جلسات متعددی در خصوص دوره کارشناسی ریاضیات و کاربردها جهت نظرسنجی و مشورت در سطح دانشگاهی کشور، میزگردهای کنفرانس‌ها، گردهمایی‌ها و همچنین از طریق انعکاس نظرات بر روی سایت انجمن ریاضی صورت گرفته است. به‌عنوان یکی از تفاوت‌های سازنده آمده در رشته ریاضیات و کاربردها می‌توان به افزودن جمله «تعداد ساعات تمرین» به برخی دروس از جمله دروس کاربردی اشاره نمود.

آن‌چه در ادامه خواهد آمد، پیشنهادی از سوی برخی اعضا هیأت علمی کاربردی گروه ریاضی دانشگاه کردستان، برای فراهم آوردن دلایل مثبت گروه‌های ریاضی سراسر کشور جهت راه‌اندازی کارگاه‌های آموزشی کامپیوتری و آزمایشگاه‌های تکمیلی است. قانون نبودن پیشنهاد آمده در زیر موجب شده تا عملاً دانشکده‌های ریاضی و خصوصاً گروه‌های ریاضی (واقع در دانشکده علوم‌هایی که به جز رشته‌های ریاضی، شامل رشته‌هایی هم‌چون شیمی، فیزیک، زیست‌شناسی و زمین‌شناسی، و... هستند) مورد اجحاف ناخواسته قرار بگیرند و نتوانند عادلانه آن‌چنان که شایسته است محیط آزمایشگاهی و پژوهشی در اختیار داشته باشند و آن‌چنان که باید دانشجویان را کارآزموده فارغ‌التحصیل نمایند. به همین جهت دو نکته بسیار مهم از نکات مورد نیاز آموزشی که در برنامه‌ها و سرفصل‌های کاری کارشناسی ریاضی محض و کاربردی (نظام قدیم) و حتی در برنامه رشته جدید ریاضیات و کاربردها «مفغول مانده» است در جدول ۲ ارائه می‌گردد.

نکات اصلی پیشنهاد

۱. افزودن ساعات عملی تدریس نرم‌افزاری و برنامه‌نویسی هم‌زمان با ارائه نظری برخی دروس آمده در زیر.
۲. تعریف حداقل ساعات مورد نیاز دانشجویان برای تمرین و تکمیل پروژه‌ها و گزارش‌های کاری دروس مربوطه به‌طوری که به تصویب شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی رسیده و به دانشگاه‌ها ابلاغ گردد.

کنفرانسی شرکت کردم. خسته و کوفته و از راه رسیده پُرسان پُرسان، به سختی محل ثبت‌نام را پیدا کردم. دانشجویان عزیز مشغول ثبت‌نام بودند، خوشحال شدم که سروکارم با افراد پاک‌تر از خودم افتاده. موقع ثبت‌نام و دریافت برنامه‌های کنفرانس مسئول ثبت‌نام فرمود، مدارک شما قابل قبول نیست. عرض کردم اتفاقاً همان مدارکی است که در فراخوان‌های کنفرانس، جهت ارائه هنگام ثبت‌نام نوشته شده است. گفتند به ما این‌طور دستور داده‌اند، شما بروید خدمت رئیس. هر چه اطراف نگاه کردم که یکی از مسئولین کمیته اجرایی یا علمی یا... ببینم، کسی را نیافتم. طبق دستور مسئول ثبت‌نام راهی اتاق رئیس شدم. مسافت زیادی طی کردم، از پله‌ها بالا رفتم. خسته شده بودم. گشتم و گشتم و سرانجام اتاق رئیس را پیدا کردم. در زدم جوابی نشنیدم. یواشکی درب اتاق رئیس را به اندازه یک زاویه ۱۵ درجه باز کردم. چون با شخصی مشغول صحبت بود، در را بستم، هر چه معطل شدم اذن دخول پیدا نکردم. حدود ۳۵ دقیقه بعد در زدم. وقتی نگذاشت. درب را باز کردم. سلام دادم جواب نداد. گفتم، به‌خاطر این موضوع مرا خدمت شما فرستاده‌اند، چه دستور می‌فرمایید، باز هم جواب ندادند. چون خسته بودم روی صندلی جلو درب اتاقش نشستم. پس از حدود نیم‌ساعت در حالی که با دوستش صحبت می‌کرد از اتاق خارج شد. سلام کردم. جواب نداد. آن‌چه گفتنی بود گفتم، وقتی نگذاشت از نظر ظاهر بسیار بسیار با وقار، با شخصیت و با اُبَهِت بود. فقط به جلو نگاه می‌کرد. گردنش به هیچ طرفی نمی‌چرخید، لذا نمی‌توانست زیرپایش را نگاه کند و حقیر را ببیند. متکبر بود و مغرور. معجب بود و نفور. اگر ابر آذر هم بود نمی‌بارید، و اگر چشمه آفتاب هم بود بر کسی نمی‌تابید. خدای را شکر کردم و شعر سعدی را زمزمه می‌کردم که:

گر بجای نانش اندر سفره بودی آفتاب

کس ندیدی روز روشن تا قیامت جز بخواب

خلاصه آن‌که ایشان با اُبَهِت تمام جلو افتاده بود و با دوستش صحبت می‌کرد. من هم که در عمرم این چنین تحقیر نشده بودم به دنبالش راه افتاده بودم و در حال تصمیم‌گیری بودم که از این کنفرانس صرفه‌نظر کنم. بالاخره رسید به محل ثبت‌نام و پشت صندلی مسئول ثبت‌نام ایستاد و به افق‌های دور نگاه می‌کرد. من هم جلوی او، مقابل میز ثبت‌نام ایستاده بودم. این بار، هم به مسئول ثبت‌نام سلام کردم و هم به ایشان. در حالی که دستانش را از پشت به هم گره داده بود، تقریباً به اندازه نود درجه چرخید، در حال چرخیدن گفت «کار مراجعین را رواج بدهید» و راهی اتاق خود شد. من هم بدون ثبت‌نام کردن راهی فرودگاه شدم در حالی که شعر سعدی را زمزمه می‌کردم:

به تمنای گوشت مردن به که تقاضای زشت قصابان

ترک احسان خواجه اولی‌تر کاحتمال جفای بـِـوایان

بهمن طباطبائی

دانشگاه شیراز

۱. لیست دروس کارشناسی ریاضیات و کاربردها (آموزش جدید) به همراه تعداد ساعات عملی مورد نیاز در حین تدریس:

نام درس	تعداد واحد	ساعات سایت در ترم
مبانی آنالیز عددی	۳	۱۸ (۱ ساعت در هفته)
بهینه سازی خطی	۳	۱۸ (۱ ساعت در هفته)
حل عددی معادلات دیفرانسیل	۳	۱۸ (۱ ساعت در هفته)
برنامه سازی پیشرفته	۳	۳۶ (۲ ساعت در هفته)
مباحثی در ریاضیات و کاربردها	۳	عمدتاً از دروس کاربردی
نرم افزار ریاضی	۳	۳۶ (۲ ساعت در هفته)
آنالیز عددی	۳	۱۸ (۱ ساعت در هفته)
جبرخطی عددی (روش های عددی در جبرخطی)	۳	۱۸ (۱ ساعت در هفته)
مبانی کامپیوتر	۳	۳۶ (۲ ساعت در هفته)
بهینه سازی غیرخطی	۳	۱۸ (۱ ساعت در هفته)
سایر دروس در ادامه شاخه علوم کامپیوتر (هم چون ساختمان داده ها)	۳	۳۶ (۲ ساعت در هفته)
مجموع	۳۳	۲۷۰

۲. لیست دروس کارشناسی ریاضیات و کاربردها (آموزش جدید) به همراه تعداد ساعات عملی مورد نیاز برای آماده سازی پروژه ها:

نام درس	تعداد واحد	ساعات سایت در ترم
مبانی آنالیز عددی	۳	۳۶ (۲ ساعت در هفته)
بهینه سازی خطی	۳	۳۶ (۲ ساعت در هفته)
حل عددی معادلات دیفرانسیل	۳	۳۶ (۲ ساعت در هفته)
برنامه سازی پیشرفته	۳	۷۲ (۴ ساعت در هفته)
مباحثی در ریاضیات و کاربردها	۳	عمدتاً از دروس کاربردی
نرم افزار ریاضی	۳	۳۶ (۲ ساعت در هفته)
آنالیز عددی	۳	۳۶ (۲ ساعت در هفته)
جبرخطی عددی (روش های عددی در جبرخطی)	۳	۳۶ (۲ ساعت در هفته)
مبانی کامپیوتر	۳	۷۲ (۴ ساعت در هفته)
بهینه سازی غیرخطی	۳	۳۶ (۲ ساعت در هفته)
سایر دروس در ادامه شاخه علوم کامپیوتر (هم چون ساختمان داده ها)	۳	۷۲ (۲ ساعت در هفته)
مجموع	۳۳	۵۰۴

لازم به ذکر است که حداقل ساعات مورد نیاز دانشجویان هر درس و هر مقطع برای حضور و کار در سایت مربوطه (پس از شرکت در کلاس عملی) معادل ۲ برابر مقدار ساعت آمده در آخرین ستون آن درس می باشد. برای مثال در جدول مربوط به کارشناسی ریاضیات و کاربردها دانشجوی دروس مبانی آنالیز عددی در هر هفته یک ساعت حضور در کارگاه آموزشی با حضور استاد خواهد داشت (طبق جدول ۱) و حداقل ۲ ساعت به صورت مستقل باید برای تکمیل دانسته های عملی شامل نحوه کدنویسی، غلطیابی و اصلاح، پیاده سازی، آنالیز نتایج و تهیه گزارش در سایت مربوطه به دانشجویان آن مقطع حاضر باشد و کامپیوتر در اختیار داشته باشد (طبق جدول ۲).

صابر ناصری

مدیر گروه ریاضی دانشگاه کردستان

اخبار دانشگاه ها

دانشگاه مازندران

۱. طی حکمی از سوی دکتر احمدپور سرپرست دانشگاه مازندران دکتر روح اله یوسف پور عضو هیأت علمی دانشکده علوم ریاضی، به مدت ۲ سال از تاریخ ۸۹/۱۲/۱۵ به عنوان سرپرست گروه آموزشی علوم کامپیوتر در دانشکده علوم ریاضی منصوب شدند.

۲. طی حکمی از سوی دکتر جهانبخش رئوف معاون محترم پژوهشی دانشگاه، دکتر سیدهادی ناصری عضو هیأت علمی دانشکده ریاضی دانشگاه مازندران، از تاریخ ۹۰/۶/۲۲ به عنوان مدیر پژوهشی دانشگاه منصوب شدند.

۳. به مناسبت گرامی داشت دهه ریاضیات، دانشکده علوم ریاضی مراسمی را تحت همین عنوان در تاریخ ۹۰/۷/۱۷ با حضور تنی چند از اعضای این دانشکده و دانشجویان ترتیب دادند. در این مراسم آقای دکتر مهدی بهزاد در خصوص مسأله "افسانه پادشاه و ریاضی دان: ریاضی آفرینی" سخنرانی نمودند.

۴. در ماه های شهریور و آبان، دانشکده علوم ریاضی میزبان دو استاد از کشورهای آلمان و برزیل بود. آقای دکتر زیگفرید رامپ (Siegfried M. Rump) از دانشگاه هامبورگ آلمان سخنرانی خود را در روز چهارشنبه مورخ ۹۰/۶/۲۳ تحت عنوان "Computer assisted proofs" ارائه نمودند، و آقای دکتر فررو از کشور برزیل در روز چهارشنبه مورخ ۹۰/۸/۱۱ تحت عنوان "اعمال جزئی گروه ها روی حلقه های نیمه اول"، سخنرانی نمودند.

۵. از آبان ماه سال ۹۰ آقای دکتر اصغرزاده مدیر محترم گروه آمار، به عنوان معاونت پژوهشی دانشکده علوم ریاضی منصوب شدند و از خدمات آقای دکتر هادی ناصری معاونت سابق، تقدیر به عمل آمد.

۶. پنجمین کارگاه ابرساختار جبری و ریاضیات فازی، با تنی چند از محققین این گرایش در تاریخ ۹۰/۸/۲۵ و ۹۰/۸/۲۶ در دانشکده علوم ریاضی برگزار شد.

۷. اولین کارگاه نظریه عملگرها و کاربردهای آن به مناسبت یادبود زنده یاد مرحوم آقای دکتر کریم صدیقی در تاریخ سوم و چهارم خردادماه سال ۹۱ در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه مازندران برگزار می گردد.